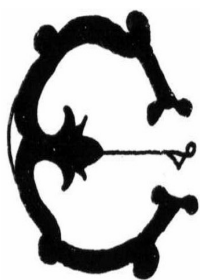

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 207 16 Ἰουνίου 2007

Ἀπό τήν ἀγνωσία στή γνώση

ντυπωσιακή, στήν πρώτη της, καθαρά προπαγανδιστική, ἐμφάνιση, ἡ διαλεκτική τοῦ ἀθεϊσμοῦ. Ἀδύναμη, ὅμως καί μή πειστική, ὅταν ἐπιχειρήσει κανεῖς νά τήν ἐπεξεργαστεῖ λεπτομερέστερα καί νά τήν ὑποβάλει στή βάσανο τοῦ ἐλέγχου. Τό μοναδικό καί χτυπητό ἐπιχείρημά της, εἶναι πῶς ἡ ἐπιστήμη, μέ τή μεγάλη τήν ἰλιγγιώδη ἀνάπτυξή της, ἀπέδειξε(;;) τήν ἀνυπαρξία τοῦ Θεοῦ. Κατάφερε νά Τόν γκρέμισε ἀπό τό βάθρο τοῦ ἀπόλυτου σεβασμοῦ καί τῆς λατρείας. Καί ἀνέβασε, στίς ὕψος τῆς τιμῆς καί τῆς ἀναγνώρισης, τό ἀνθρώπινο πρόσωπο καί τόν ὀρθό λόγο του. Τή σκεπτόμενη ὕπαρξη, πού ἔχει τή σοφία καί τήν εὐστροφία νά μεθοδεύει τήν ἐπιστημονική του ἔρευνα, νά ξεκλειδώνει τά μυστικά τοῦ μακρόκοσμου καί τοῦ μικρόκοσμου καί νά ἀναδεικνύεται ὁ ρυθμιστής τῆς ἱστορίας του καί τοῦ πολιτισμοῦ του.

Τή διαλεκτική αὐτή τή βρίσκω ἀνεδαφική καί τή χαρακτηρίζω ἐπικίνδυνα πρόχειρη. Τήν ἐπιστήμη τή χαίρομαι καί, ὅσο μοῦ

είναι δυνατό, τήν παρακολουθῶ. Ἀπλώνω τήν ἀντίενα τοῦ λογισμοῦ μου καί τῆς καρδιᾶς μου σέ πρόσκτηση καί σέ θαυμασμό τῆς τολμηρῆς, ἐρευνητικῆς περιπέτειας. Δέ συμμερίζομαι, ὅμως, τή διακήρυξη, πώς ἡ σημερινή, πληθωρική, ἐπιστημονική γνώση κάλυψε τά ἀκρότατα ὄρια τῶν ὑπαρξιακῶν προβληματισμῶν καί ἀπομόνωσε «στά μή ὄντα» τό πρόσωπο τοῦ Θεοῦ. Καί δέν ἐπιτρέπω στόν ἑαυτό μου τό παράτολμο ἄλμα, νά ὑπερπηδήσει τό φραγμό τῆς αὐτογνωσίας καί τῆς μειριοπάθειας, νά ἀπολυτοποιήσει τό θησαύρισμα τῆς ἀνθρώπινης γνώσης μας καί νά αὐτοκηρυχτεῖ παντογνώστης.

Μέσα μου διακρατῶ, μέ εὐαισθησία πιστοῦ κληρονόμου, τήν ταυτότητα τοῦ Ἑλλήνα. Τήν ἰσόρροπη αὐτοσυνειδησία τῶν ἀνήσυχων προγόνων μου. Τήν ἀκόρεστη δίψα τους γιά γνώση, πού τούς ἐρέθιζε σέ σκέψη καί σέ ἔρευνα. Καί τήν, ταυτόχρονη, ἀνίκητη ἐπίγνωση τῆς ἀγνωσίας τους, πού τούς διαφύλαγε στό μέτρο τῆς σεμνότητας καί τῆς ἐπιφυλακτικότητας. Ἡ ἔντιμη, πηγαία Σωκρατική διακήρυξη: «*ἐν οἶδα, ὅτι οὐδέν οἶδα*», ἦταν καί θά εἶναι, γιά πάντα, ἡ ἀρχή τῆς γνώσης. Τό ἐφαλτήριο γιά ἔρευνα, γιά στοχασμό, γιά συναγωγή συμπερασμάτων. Γιά ἐπεξεργασία τοῦ γνωστοῦ. Καί γιά ἐπέκταση στό ἄγνωστο. Ὅσο καί ἂν οἱ καιροί προχωροῦν, ὅσο καί ἂν τά ἐπιστημονικά ἐργαστήρια πληθαίνουν, ὅσο καί ἂν ἡ γνώση σωρεύεται, τό ἀνεξερεύνητο καί τό ἀπροσπέλαστο καί τό ἄγνωστο, εἶναι τόσο εὐρύ καί βαθύ, πού μᾶς δεσμεύει καί μᾶς ὑποχρεώνει σέ αὐτοσυγκράτηση καί σέ ὁμολογία τῆς προσωπικῆς μας ἀνεπάρκειας. Ἡ ἀπέραντη γνώση δέ χωράει στό πεπερασμένο μυαλό μας. Ἄν φτάσουμε νά πιστέψουμε, πώς τή χωρέσαμε, ἢ πώς θά καταφέρουμε νά τή χωρέσουμε, θά καταντήσουμε ἀστεῖοι. Γιά νά ἐπαναλάβω τήν ἐξομολογητική διατύπωση τοῦ ἁγίου Αὐγουστίνου, θά ἐξομοιωθοῦμε μέ τά μικρά παιδιά, πού ἀνοίγουν λάκκους στήν ἀμμουδιά, γιά νά ἀδειάσουν ἐκεῖ τόν ἄμετρο ὄγκο τοῦ νεροῦ τῆς ἀνοιχτῆς θάλασσας.

Εκτός ἀπό τό Σωκρατικό «*οὐδέν οἶδα*», κρατῶ μέσα μου, καί τήν κληροδοσία τῶν Ἑλλήνων Πατέρων μας, πού καταθέτουν, μέ σεβασμό καί μέ θάμβος, τήν ἀνθρώπινη «ἀγνωσία» τους, μπροστά στήν Πύλη τοῦ Μυστηρίου τῆς Θεότητας. Ο Θεός δέν

εἶναι προσιτός στήν ἀνθρώπινη περιέργειά μας. Καί δέν ἀνακαλύπτεται μέ τίς ἐργαστηριακές διερευνήσεις μας. Εἶναι ἄπειρος καί ἀπρόσιτος. «*Ἐπειρον τό Θεῖον καί ἀκατάληπτον*» (ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός). «*Ἡ τῆς κτίσεως συνοχή καί συντήρησις καί κυβέρνησις διδάσκει ἡμᾶς ὅτι ἐστὶ Θεός*». Ἡ ἁρμονία καί ἡ διατήρηση τοῦ σύμπαντος μᾶς δίνει τό στίγμα τῆς ὑπαρξῆς Του. Τῆς δυνάμει Του, τῆς σοφίας Του καί τῆς ἀγαπητικῆς Του φροντίδας. Μᾶς διδάσκει ὅτι ὑπάρχει Θεός Δημιουργός καί Κυβερνήτης. Ἀλλά-εἶναι αὐτονόητο-ὁ Θεός βρίσκεται πέρα καί πάνω ἀπό τόν κύκλο τῶν ἐρευνῶν μας καί τῶν ἐμπειριῶν μας. Εἶναι, «ἐπέκεινα» τῆς ὕλικῆς Δημιουργίας. Ὑπέρ λόγον καί ἔννοιαν. Δέν προσεγγίζεται μέ τούς διαδοχικούς βηματισμούς τοῦ λογικοῦ μας. Καί δέν ψαύεται μέ τίς πεπερασμένες, ἀνθρώπινες αἰσθήσεις μας.

Θά ἐπικαλεστώ μιά, παράλληλη, Πατερική μαρτυρία. Τόν ποιητικό στίχο τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, πού εἶναι στάλαγμα ἐξαγιασμένου βιώματος: «*Θεέ μου, Σὺ εἶσαι πάντων ἐπέκεινα. Πῶς νά Σέ ὑμνήσει ὁ λόγος μου; Κανένας λόγος δέν μπορεῖ νά Σέ φτιάσει. Πῶς νά συλλάβει ἡ σκέψη μου; Σὺ εἶσαι ἀσύλληπτος γιά τόν ἀνθρώπινο νοῦ μας. Μόνος Σὺ ὑπάρχεις ἀνέκφραστος. Γιατί Σὺ γέννησες ὅλα ὅσα περιγράφει ὁ λόγος μας. Μόνος Σὺ μένεις ἄγνωστος. Γιατί Σὺ γέννησες, ὅλα ἐκεῖνα, πού ἐγγίζει ἡ σκέψη μας*». Ὁ ὕλικός, ὁρατός κόσμος, μ' ὅλην του τήν ἀπεραντισμένη, σταδιακά καί μεθοδικά, μᾶς γίνεται προσιτός καί γνωστός. Ὁ Δημιουργός, πού τόν ἐπλάσε καί μᾶς τόν χάρισε, παραμένει ἔξω ἀπό τόν ἀγρό τῆς ἐπιστημονικῆς μας ἔρευνας, ἀπρόσιτος καί ἀπερίνοητος.

Φίλοι, ἄθεοι, χαρεῖτε τὰ ἐπιτεύγματα τοῦ ἐπιστημονικοῦ μόχθου. Μὴ τεντώνετε, ὅμως, τό ἀνάστημά σας, γιά νά ὑποτάξετε τό Πρόσωπο τοῦ Θεοῦ. Ὁ δρόμος, πού ὀδηγεῖ στό Θεό, περνάει ἀπό ἄλλα μονοπάτια. Ἄν τὰ περπατήσετε, θά γνωρίσετε τή Δύναμή Του καί τήν Ἀγάπη Του. Ἄν μένετε στήν ἐπίμονη ἄρνηση, στηριγμένοι στή γνώση τῆς σύγχρονης ἐπιστήμης μας καί σιούς μηχανισμούς τῆς ἐκλεπτυσμένης τεχνολογίας μας, θά στερηθεῖτε τόν ἀτίμητο πλοῦτο. Θά βρίσκεστε, διά βίου, σκυμμένοι στήν ὕλη. Καί δέ θά νοιώσετε τό ἄγγιγμα τῆς Χάρης τοῦ Παναγίου Πνεύματος.

Ίστορικά άποτυπώματα

ἄς καλῶ στήν ἀνίχνευση τῶν ἱστορικῶν ἀποτυπωμάτων δυό Ἐπισκόπων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πού ὀλοκλήρωσαν, πρόσφατα, τήν τροχιά τοῦ βίου τους καί βηματίσαν, ἔμποροι ἐμπειριῶν, πρὸς τήν «ἐκεῖθεν» πραγματικότητα.

Δέν ἀψηφῶ, ὅτι, κατὰ τήν ἔσχατη τούτη περίοδο, καί ἄλλοι Ἐπίσκοποι, κουρασμένοι ἀπό τό βάρος τῶν χρόνων, ἔγειραν νά ἀναπαυθοῦν, ἀποβλέποντας στό ἐγερτήριο σάλπισμα καί στήν αἰώνια μέρα τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ἡ παράκαμψη τῶν προσώπων τους, σέ τοῦτο τό κείμενό μου, δέ σηματοδοτεῖ λησμοσύνη, οὔτε ὑποτίμηση τῆς προσωπικότητάς τους καί τοῦ ἔργου τους. Περνάω ἀπό μπροστά τους μέ ἐκτίμηση καί σεβασμό. Συλλέγω στή μνήμη καί στήν καρδιά τό νέκταρ τῆς ἀτίμητης προσφορᾶς τους. Σκύβω καί καταθέτω τόν ταπεινό ψίθυρο τῆς προσευχῆς μου. Καί πραγματοποιῶ τήν παράκαμψή τους, γιατί κάτι μέσα μου μέ σπρώχνει, ἐπιλεκτικά καί ἀποκλειστικά, στή μνήμη τῶν δυό ἀδελφῶν καί συλλειτουργῶν, πού τά βήματά τους διασταυρώθηκαν, ἀλλά τά ἀποτυπώματά τους ἀποστασιοποιήθηκαν. Ἐζησαν τήν ἴδια ἐποχή. Συμπλή-

ρωσαν τήν ἴδια, περίπου, διαδρομή βίου. Ἀνέβηκαν στούς ἀρχιερατικούς θρόνους. Ἀνέπεμψαν, γιά μακρό χρονικό διάστημα, τίς ἴδιες προσευχές. Ἀλλά ἄφησαν πίσω τους ἄλλη ἱστορία καί διαφορετικές μνῆμες.

Ποιοί εἶναι οἱ δυό συλλειτουργοί, πού μέ ἐντυπωσίασαν μέ τήν παρουσία τους καί μέ τό διαμετρικά ἀντίθετο θησαύρισμά τους καί μέ κέντρισαν νά ἀναζητήσω τά ἀποτυπώματα τῆς ἀρχιερατικῆς διαδρομῆς τους; Ὁ πρῶτος εἶναι ὁ Κορίνθου Παντελεήμων. Ἐκκλεισε τά μάτια τόν Αὐγουστο τοῦ 2006. Καί ὁ δεύτερος εἶναι ὁ Θεσσαλιώτιδος Κωνσταντῖνος. Ἐκοιμήθη, ἐν Κυρίῳ, τό Μάρτιο τοῦ 2007.

Δέ θά ἐπιχειρήσω τή σύνταξη ὀλοκληρωμένης βιογραφίας αὐτῶν τῶν δυό ποιμένων τῆς ἐλλαδικῆς Ἐκκλησίας. Εἶμαι βέβαιος, ὅτι τό ἔργο αὐτό θά τό ἀναλάβει ὑπεύθυνα καί θά τό ὀλοκληρώσει εὐσυνείδητα ὁ ἱστορικός τῆς ἐπόμενης ἢ τῆς μεθεπόμενης γενιάς. Ἐγώ θά ἀναδιφήσω κάποιες σελίδες, στίς ὁποῖες τυπώθηκαν συμπεριφορές χρονικά παράλληλες, ἀλλά τροπικά ἀσύμβατες. Κοινές οἱ τροχιές τοῦ ἐπισκοπικοῦ λειτουργήματος. Ἀλλά, ὅμως, τά ὁράματα. Ἄλλο τό ἦθος.

“Άλλο τό γλωσσάριο. Στίγματα καί δειγματοειδή διαφορετικής θεώρησης καί διαφορετικής βίωσης τοῦ Ἀγιοπνευματικοῦ χαρίσματος. Πού εἶχαν, σάν ἀποτέλεσμα, διαφορετικές ἀποσκευές κατά τήν ὥρα τῆς ἐκδημίας πρὸς τήν αἰωνιότητα.

Ποιά εἶναι ἡ ἰδιότυπη συντυχία, πού φέρνει στή συνοδοιπορία καί στή σύγκρουση τοὺς δύο ἐκκλησιαστικούς ἄνδρες; Καί ποιά ἡ ἀφορμή, πού σπρώχνει τό δικό μου κάλαμο στήν παράλληλη ἰχνογράφηση;

Ὁ ἕνας, ὁ Κορίνθου Παντελεήμων, εἶναι ὁ θύτης. Ὁ ἄνθρωπος, πού ὁραματίστηκε τό «μεγαλεῖο»(!!!) τοῦ διώκτη. Πού βημάτισε μέ τό δάχτυλο στή σκανδάλη καί δραστηριοποιήθηκε στόν ἀμείλικτο πόλεμο, γιά τήν ἐξόντωση ὁμάδας ὁλόκληρης συλλειτουργῶν του, μεταξύ τῶν ὁποίων συγκαταλεγόταν καί ὁ Θεσσαλιώτιδος Κωνσταντῖνος. Καί ὁ δεύτερος, εἶναι τό θύμα. Ὁ ἄδολος ὑπηρέτης τοῦ Θεοῦ, ὁ πνευματικός πατέρας τῆς Μητροπολιτικῆς περιφέρειας Θεσσαλιώτιδος καί Φαναριοφερσάλων, πού πολεμήθηκε ἀνελέητα ἀπό τόν Κορίνθου Παντελεήμονα καί τοὺς συνεργούς του. Μέ διαδικασίες πρωτόγονες καί βάνανουσες, ἀποβλήθηκε ἀπό τή Μητρόπολή του καί στερήθηκε τήν ἀμεσότητα τῆς κοινωνίας του μέ τό ποίμνιό του. Δίχως νά γίνουν σεβαστές οἱ προδιαγραφές καί οἱ δεσμεύσεις, πού ἐπιβάλλουν οἱ Ἱεροὶ Κανόνες τῆς ἀγιότατης Ἐκκλησίας μας. Δίχως νά τοῦ ἀπαγγελθεῖ, ἀκόμα καί σκιώδης, κατηγορία. Δίχως νά κληθεῖ, νά ἀκούσει, ἀπό χεῖλη ὑπεύθυνα, τοὺς λόγους, πού προκάλεσαν τοὺς κατα-

τρεγμούς του καί τοὺς διωγμούς του. Δίχως νά τοῦ παραχωρηθεῖ τό ἀναφαίρετο δικαίωμα τῆς ἀπολογίας καί νά τοῦ ἐπιτραπεῖ νά ὑπερασπιστεῖ τήν ἀρχιερατική του ὑπόληψη.

Ὁ Κορίνθου Παντελεήμων, τό γνωρίζουν οἱ πάντες, εἶναι ἕνας ἀπό τοὺς πρωτεργάτες τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀνωμαλίας τοῦ 1974. Στέλεχος κεντρικό τῆς ὁμάδας, πού ποδοπάτησε τοὺς Ἱερούς Κανόνες, γιά νά ὑφαρπάσει τήν ἐκκλησιαστική ἐξουσία καί νά καλύψει τά φρικτά, ἀρχιερατικά σκάνδαλα τῆς δεκαετίας τοῦ '60. Συνεργάστηκε ἄμεσα μέ τόν ἐκλεκτό τοῦ δικτάτορα Ἰωαννίδη Μητροπολίτη Ἰωαννίνων Σεραφεῖμ, πού προβλήθηκε ὡς διεκδικητής τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου καί σκάρωσε, μαζί του, τό πραξικόπημα. Ἀνάλαβε τή διεξαγωγή μυστικῶν διαπραγματεύσεων μέ κεντρικά στελέχη τοῦ τότε δικτατορικοῦ καθεστώτος, γιά νά ἐξασφαλίσει τή σύμφωνη γνώμη τους καί γιά νά πετύχει τή νομοθετική ἐπένδυση καί ἰσχυροποίηση τοῦ παράτολμου ἐγχειρήματος. Συγκάλεσε διάσκεψη πολιτικῶν καί ἐκκλησιαστικῶν παραγόντων στήν Ἱερά Μονή τοῦ ὁσίου Παταπίου, πού βρίσκεται στά ὄρια καί ὑπὸ τή δικαιοδοσία τῆς Μητρόπολης Κορίνθου, γιά νά προωθήσει τήν εὐρύτερη συγκατάθεση. Ἐκεῖ, στόν ἱερό χῶρο τῆς σιωπῆς καί τῆς πνευματικῆς ἀσκήσης, ἐπισημοποιήθηκε καί ἐπιβλήθηκε, ὡς ὥριμη, ἀναγκαῖα καί ἀναπόφευκτη λύση(!!!) τῆς ἐκκλησιαστικῆς κρίσης, ἡ ἐξόντωση τῶν δώδεκα Μητροπολιτῶν, πού, κατά τήν ἐκτίμησή τους, δέ θά ἔδιναν πῆφο στό Σεραφεῖμ. Ἡ αἰφνίδια καί αὐτόματα ἔκπτωσή τους ἀπό τοὺς

Μητροπολιτικούς θρόνους, θά σηματοδοτούσε τόν αποκλεισμό τους από τή Συνέλευση τῆς Ἱεραρχίας. Καί ὁ αποκλεισμός τους θά ἄλλαζε τήν ἰσορροπία. Θά δημιουργοῦσε μικρό Σῶμα, μέ τεχνητή πλειοψηφία. Καί θά ἐξασφάλιζε τεχνητή πλειοψηφία, ἄρκετή νά ἀνεβάσει τόν Σεραφεῖμ στόν ἀρχιεπισκοπικό θρόνο καί νά προωθήσει τίς ἀλλαγές, πού τό καινούργιο διευθυντήριο θά ἔκρινε ἀπαραίτητες.

Ἡ ἔντονη καί μαφιόζικη διακίνηση τοῦ Παντελεήμονα, κίνη τήν κρίσιμη περίοδο, τοῦ ἐξασφάλισε πόντους ἀναγνώρισης στό καινούργιο Συνοδικό σχῆμα. Οἱ ἐπίορκοι καί ἔνοχοι Ἐπίσκοποι, πού περπατοῦσαν καί ἔτρεμαν τήν ἐνδεχόμενη, ἀναπάντεχη ἀποκάλυψη τῶν ἀδυναμιῶν τους ἢ τῶν διαστροφῶν τους, στριμώχτηκαν, ὅλοι, μέ τό μέρος του. Τόν ἀναγνώρισαν προστάτη καί εὐεργέτη. Πέρα ἀπ' αὐτούς, ὡς ἀμοιβή τῶν σκοτεινῶν ὑπηρεσιῶν του, ἐξασφάλισε τήν ἀνάδειξη στούς θρόνους, πού χήρευαν, ἢ στούς θρόνους, πού τούς κένωσαν πραξικοπηματικά, προσώπων, πού ἔσπευσαν νά δηλώσουν ἐξάρτηση καί ὑποταγή στό θέλημά του καί στά προστάγματά του. Γιά τήν ἀκριβέστερη ἐνημέρωση τῶν ἀναγνωστῶν μου, σημειῶνω, ὅτι ἕνας ἀπό τούς καλυμμένους κάτω ἀπό τήν ὀμπρέλα τῆς ἀρχιερατικῆς προστασίας του καί εὐεργετημένους σκανδαλωδέστατα, ἦταν ὁ διαβόητος Παντελεήμων Μπεζενίτης. Ἔτσι, ἡ ὁμάδα τῶν φίλων του καί τῶν ὑποτακτικῶν του διογκώθηκε. Ἀναδείχθηκε κομματάρχης. Παράγοντας, μέ ρόλο ἀποφασιστικό. Μέ γνώμη ἀμά-

χητη. Καί μέ θέληση ἀνυποχώρητη.

Ὁ Σεραφεῖμ καί ἡ ὁμάδα του, «ἐκόντες ἄκοντες» ἔσκυβαν τό κεφάλι στίς προσταγές του. Οἱ Μητροπολίτες, πού φόρεσαν τήν ἀρχιερατική μίτρα, μέ τό δικό του σπρώξιμο, ἔμειναν σφιχτά δεμένοι κοντά του, ἐπικροτοῦσαν τίς ἀπόψεις του καί προσημείωναν τίς ψήφους τους μέ μόνη τήν κίνηση τοῦ δακτύλου του. Οἱ ἀρχιμανδρίτες, πού ὀνειρεύονταν τά Μητροπολιτικά διάσημα, τόν κολάκευαν καί τόν προσκυνοῦσαν. Ἐκλιπαροῦσαν τήν εὐνοιά του καί προκατέβαλλαν τά πειστήρια τῆς δουλικῆς ὑποταγῆς τους. Στούς διαδρόμους τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί κατά τίς ἐπίσημες ἐκκλησιαστικές ἐμφανίσεις του, βηματίζε ἀγέρωχα. Μέ τό ὑπεροχικό καί ὑποβλητικό στύλ τοῦ ἀναγνωρισμένου «δεσπότη». Καί μέ φανερές τίς ἐνδείξεις, ὅτι μανουβράρει, κατά τή θέλησή του, ὁλόκληρο τό συνοδικό συγκρότημα.

Ὁ Χριστόδουλος, νέος τότε ἀρχιμανδρίτης, ἀλλά ἀθεράπευτα φιλόδοξος, προσκολλήθηκε καί αὐτός, στήν αὐλή καί στό ἄρμα τοῦ Κορίνθου Παντελεήμονα. Ἐγινε ὑπηρέτης πιστός. Καί κόλακας ἀνενδοίαστος. Συμπεριφερόταν καί λειτουργοῦσε ὡς ὀρντινάντσα του. Ὁνειρό του, λαχτάρα του καί αἵτημά του, ἡ ἐπισκοπική ράβδος. Τό ἀξίωμα. Ἡ δόξα. Καί πέτυχε. Ἀμέσως μετά τήν ἐπιβολή τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πραξικοπήματος, μέ τήν εὐνοια τῶν δυό κορυφαίων, ἀλλά καί ἀδίστακτων, διαχειριστῶν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας, τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου Σεραφεῖμ καί τοῦ Κορίνθου Παντελεήμονα, ἄρπαξε τόν Μητροπολιτικό θρόνο τοῦ

αείμνηστου ποιμενάρχη τῆς Μητρόπολης Δημητριάδος Ἡλίας. Δέν ἄγγιξε τή συνειδήσή του τό γεγονός, ὅτι ὁ Μητροπολίτης Ἡλίας ἀπομακρύνθηκε δίχως ἐκκλησιαστική δίκη καί δίχως ἀπολογία. Δέν ἐνόχλησε τήν ἀκοή του ἡ γενηκευμένη κατακραυγή, πού ἔσειε τό πανελλήνιο. Δέν ἀνέκοψαν τά βήματά του οἱ ἐναγώνιες ἀνασχετικές συμβουλές καί παρακλήσεις ἐκλεκτῶν φίλων του. Μεθυσμένος καί ξετρελλαμένος ἀπό τή χαρά τῆς ἀνέντιμης καί ἀντικανονικῆς προαγωγῆς του, καβάλησε τό ἄτι τῆς ἐξουσίας καί ἐγκαινίασε τήν ἡγεμονική του παρέλαση.

Ἀργότερα, ὅταν τά χρόνια κύλησαν καί τό ἄστρο τοῦ Σεραφεῖμ ἔγειρε πρὸς τή δύση του, ἡ πυξίδα τῶν ὁραμάτων του καθελώθηκε στὸν ἀρχιεπισκοπικό θρόνο καί οἱ κινήσεις του, μυστικές καί φανερές, προσαρμόστηκαν στή νέα, φιλόδοξη, διαδρομή του.

Ὅσοι παρακολούθησαν τὸν Χριστόδουλο στό δεύτερο, αὐτό, ἄλμα του, γνωρίζουν, ὅτι χρησιμοποίησε, ὡς ἐφατήριο, τὰ δεκανίκια τῆς Κορινθιακῆς συμπαρατάξης. Κολάκεψε. Περιποιήθηκε. Ἰκέτεψε. Ὁ Κορίνθου Παντελεήμων καί, ἡ γνωστή καί μὴ ἐξαιρετέα, κυρία Λούλα Μοναστηριώτη, προθυμοποιήθηκαν νά τοῦ προσφέρουν, ὡς ἀντίδωρο στή δουλικότητά του, τήν εὐνοιά τους. Δέχτηκαν νά γίνουν διαφημιστές τοῦ δημοσιογραφικά μακιγιαρισμένου προσώπου του. Καί ἔσπρωξαν τίς ψήφους, τῆς σφιχτά συγκροτημένης ὁμάδας, στή Συνοδική κάλπη, μέ ἀποτέλεσμα νά κάνει ὁ Χριστόδουλος τό ὄνειρό του πραγματικότητα.

Ἐνδιαφέρον ἔχει καί ἡ συνέχεια αὐτοῦ τοῦ ιδιότυπου σφιχταγκαλιάσματος.

Μετά τήν ἀναρρίχσή του στὸν ἀρχιεπισκοπικό θρόνο καί πρὶν συνέλθει, ὑπὸ τὴν προεδρία του, ἡ πρώτη Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας, ὁ νέος Ἀρχιεπίσκοπος θεώρησε ὑποχρέωσή του νά πραγματοποιήσει μυστικό ταξίδι στό Σίγρι τῆς Λέσβου, γιὰ νά συναντήσῃ, στή βίλα του, τὸν Κορίνθου Παντελεήμονα καί τήν κυρία Λούλα Μοναστηριώτη. Δέ χρειάζεται εὐφυΐα, γιὰ νά μαντέψῃ κανεὶς τὴ σκοπιμότητα αὐτοῦ τοῦ ταξιδιοῦ. Ὁ εὐεργετημένος Χριστόδουλος ἔπρεπε νά καταθέσῃ τὴν ἱερή(!!!) του εὐγνωμοσύνη στά πόδια τοῦ εὐεργέτη του. Καί, ὅπωςδήποτε, ἔπρεπε νά ἐμπλουτιστεῖ καί μέ τίς συμβουλές του.

Μετά ἀπὸ αὐτὴ τὴ συνάντηση τῶν «εὐχαριστιῶν» ἀκολούθησαν κάποια γεγονότα, πού, γιὰ τοὺς «ἐπαῖοντες», ἦταν τὰ ἀδιάσειστα πειστήρια τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς δουλικότητος στὴν ὑπερψία τοῦ Κορίνθου Παντελεήμονα.

Ἐκεῖνο τὸν καιρό, ὁ Παντελεήμων ἔμπλεξε μέ τοὺς δημοσιογράφους τῆς περιοχῆς του καί μέ τὰ δικαστήρια. Οἱ δημοσιογράφοι ἔφεραν τὰ μυστικά-ἴσαμε κείμενα τῆς ἐποχῆ-σκάνδαλά του στό παζάρι τῆς δημοσιότητας. Ὁ χτυπημένος καί πληγωμένος Παντελεήμων ἐκδήλωσε τὴν ἀσύνητη παρόρμηση νά τοὺς μηνύσῃ. Καί ἐκεῖνοι, ἀμυνόμενοι, προσκόμισαν στό Δικαστήριο ντοκουμέντα φοβερά, πού ἀποδείκνυαν τὴ βαρειὰ ἐνοχή του μηνυτῇ τους καί πέτυχαν νά ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ κάθε κατηγορία. Ὁ Χριστόδουλος, σκλαβωμένος στὴν εὐνοια τοῦ Παντελεήμονα, θεώρησε ὑποχρέωσή του νά τοῦ συμπαρασταθεῖ καί νά τὸν παρηγορήσῃ. Καί τί ἔκανε; Πίεσε ἀφόρητα τὴ Διαρκὴ Ἱερά Σύνοδο νά ψηφίσῃ καί νά ὑπογράψῃ πράξη ἀδελφικῆς συμπαρα-

στασης στον Παντελεήμονα, μέ την έπισήμανση, ότι προβαίνει σ' αυτό τό διάβημα, γιά νά τόν ένισχύσει καί νά τόν διαβεβαιώσει, ότι όλοι οι Συνοδικοί καί προπαντός ό πρόεδρος του Σώματος, βρίσκονται στό πλευρό του.

Ό σάλος, όμως, δέν κόπασε στην Κόρινθο. Οι δημοσιογράφοι άντεπετέθηκαν μέ σειρά μηνύσεων σέ βάρος του Παντελεήμονα. Σκάνδαλα, πού δέν τά άντεξε ό τόπος καί όλόκληρη ή πανελλήνια έκκλησιαστική συνείδηση, κύλησαν στην έπικαιρότητα καί έκαναν τό πλήθος νά σκεπάζει τό πρόσωπο από απέχθεια καί από ντροπή. Όπως ήταν φυσικό, διατάχθηκαν ανακρίσεις έναντίον του Παντελεήμονα καί του άπαγγέλθηκαν άπανωτές παραπομπές γιά κακουργήματα.

Ό Χριστόδουλος, μετά από τέτοιο σάλο, ήταν υποχρεωμένος νά διατάξει, παράλληλες, έκκλησιαστικές ανακρίσεις καί νά διαβιβάσει τό φάκελλο στό Έκκλησιαστικό γιά Άρχιερείς Δικαστήριο πρós έκδίκαση. Όμως, δέ δρομολόγησε τή διαδικασία των ανακρίσεων. Καί κινήθηκε, αντιδεοντολογικά, τραυματίζοντας ακόμα καί τό άρχιεπισκοπικό του κύρος, γιά νά πετύχει άναβολές έκδίκασης των έκκρεμών υποθέσεων, μέ τό δικαιολογητικό, ότι ό Παντελεήμων βρισκόταν στή δύση του βίου του καί τόν έπεβάρυνε ή σοβαρή διαταραχή της υγείας του.

Οι συνεχείς παρεμβάσεις του Χριστόδουλου, κατά την έποχή, μάλιστα, πού τό παραδικαστικό καί τό παραεκκλησιαστικό κύκλωμα δροϋσαν συνεταιρικά καί άνενόχλητα, έσπρωξαν τους πολλούς έπιβαρυντικούς φακέλους στην άμαξα της άναβολής. Έναν, όμως, άπ' αυτούς δέν τόν πρόλαβαν ή

δέν πέτυχαν νά τόν παγώσουν. Έφτασε στό άκροατήριο. Καί τό Δικαστήριο καταδίκασε τό Μητροπολίτη Παντελεήμονα σέ ένα χρόνο φυλάκιση.

Αυτά γιά τή φιλία καί τή συνεργασία καί την άλληλεξάρτηση των δυό έκκλησιαστικών άνδρων, του Παντελεήμονα καί του Χριστόδουλου, πού σηματοδοτούν την περίοδο της άνωμαλίας καί της δέσμης των σκανδάλων.

Έξω από τό κύκλωμα καί μακριά από την έπικαιρότητα, ό διωγμένος καί έξόριστος Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος Κωνσταντίνος. Μέ τό σταυρό του Κυρίου μας στην καρδιά καί στους ώμους. Φορέας του πόνου, αλλά καί του θάρρους. Πιστός στην κλήση καί ακούραστος στην άποστολή του. Περιπάτησε τή Μητροπολιτική του περιφέρεια, στηρίζοντας τους πιστούς καί προσφέροντας άνοιγμα πνευματικών όριζόντων στή νέα γενιά. Άπλωσε την άγάπη του καί τή δραστηριότητά του σέ κάθε περιοχή της Ελλάδας, πού την είχε καλλιεργήσει κατά τά νεανικά του χρόνια καί είχε ρίξει, άπλόχερα, τό δυναμικό σπόρο του θείου λόγου. Στάθηκε, στύλος καί έμπνευστής καί πατέρας, στό πλευρό των τροφίμων της όρφανικής στέγης της άγίας Ταβιθά Λιβαδειάς, πού την είχε ιδρύσει, όταν διακονούσε ως ιεροκήρυκας στή Μητρόπολη Θηβών. Βρήκε τό κουράγιο νά άπλώσει τό ιεραποστολικό του χάρισμα καί έξω από την Ελλάδα, στή μαύρη ήπειρο της Άφρικής, στην Άσία καί σέ όλες τίς έστίες της Όρθόδοξης ιεραποστολής. Σέ συνθήκες φτώχειας, στέρησης, κατατρεγμού από τό έκκλησιαστικό κατεστημένο των Άθηνών.

Καί μέ ἐφόδια τή χαρισματική πίστη του καί τήν ἀφοσίωση στήν ἀποστολή του. «Υστερούμενος, θλιβόμενος, κακουχούμενος... ἐν ἐρημίαις πλανώμενος καί ὄρεσι καί σπηλαίοις καί ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς...» (Ἑβρ. ια' 37, 38). Πάντοτε, ὅμως, χαρούμενος. Πάντοτε γελαστός. Πάντοτε ἔτοιμος νά χαράξει καινούργιους δρόμους ἱεραποστολικῆς ἐξόρμησης. Καί πάντοτε κυκλωμένος ἀπό ἕνα σμήνος ἀφοσιωμένων συνεργατῶν.

Ὁ Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος, δίχως νά τό ὀραματιστεῖ καί δίχως νά τό ἐπιδιώξει, ἀναδείχτηκε πνευματικός πατέρας «πάσης Ἑλλάδος» καί ἱεραπόστολος τῆς οἰκουμενικῆς Ἐκκλησίας.

Οἱ ἀσύνητοι καταληψίες καί διαχειριστές τῆς Συνοδικῆς σφραγίδας δέ σταμάτησαν νά τόν πολεμοῦν. Ἀπό δίκη σέ δίκη. Καί ἀπό διωγμό σέ διωγμό. Ἐκεῖνος, ἄκαμπτος, ἀπτήτος, συνέχιζε τό ἔργο τῆς πνευματικῆς του σποράς καί τῆς χαρισματικῆς καθοδήγησης τοῦ ποιμνίου του.

Κατά τό ἐπτάμηνο-Αὐγουστος 2006-Μάρτιος 2007-ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀποχαιρέτησε τούς δύο ἱεράρχες. Τόν ἄλλοτε πανίσχυρο ἄνδρα, τόν ἀπηνή διώκτη τῶν δώδεκα Μητροπολιτῶν, ἀνάμεσα στούς ὁποίους συγκαταλεγόταν καί ὁ Κωνσταντῖνος. Καί τό θύμα, τόν πατέρα τῆς ἐπαρχίας Θεσσαλιώτιδος, πού ἀναδείχτηκε, μέσα στή σκοτεινιά καί τήν ἀντάρα τῆς μεγάλης του περιπέτειας, δάσκαλος καί ἀδελφός καί πατέρας ἑνός δυσεξαρίθμητου πλήθους.

Χρήσιμο καί ἱστορικό καθῆκον ἀπα-

ράβατο, νά φωτίσουμε τίς τελευταῖες αὐτές στιγμές τῶν δυό φορέων τοῦ ἐπισκοπικοῦ ὁμοφορίου. Μέ ποιές ἀποσκευές, προσιτές στήν ἀνθρώπινη ἔρευνα, ἔκλεισαν τήν πόρτα τῆς ἐπίγειας σκηνῆς καί προχώρησαν στήν πύλη τῆς αἰωνιότητος.

Γνωστά στοιχεῖα ἀπό τή βιοτή τοῦ διώκτη Παντελεήμονα, πού καταγράφηκαν, συνοπτικά ἢ ἀναλυτικά, καί ἀπό τή δημόσια πληροφόρηση, εἶναι τά παρακάτω.

1. Ἐφτάσε στόν τάφο, στιγματισμένος μέ τήν καταδίκη ἀπό τό Τριμελές Ἐφετεῖο Κακουργημάτων καί καταδικασμένος σέ φυλάκιση ἑνός χρόνου.

2. Πίσω του ἄφησε, σέ ἐκκρεμότητα, σειρά παραπομπῶν γιά κακουργήματα. Τόν ἐνοχοποιοῦσαν γιά οικονομικές καταχρήσεις, γιά ἐξαφάνιση τῶν σχετικῶν παραστατικῶν καί γιά ψευδή ἰσχυρισμό, ὅτι ὅλα αὐτά καταστράφηκαν ἀπό τά νερά, πού πλημμύρισαν τό ἀρχεῖο τῆς Ἱερᾶς Μητρόπολης, γεγονός, πού ποτέ δέν ἔγινε.

3. Ἐντελῶς πρωτότυπη καί ἀνήκουστη ἦταν μιά ἀπρόσμενη πρωτοβουλία του, πού τόν ἐπιβάρυνε κατά τήν τελευταία φάση τῆς ζωῆς του καί τόν ἐξέθεσε στήν Κορινθιακή κοινωνία καί στό πανελλήνιο: Συνέταξε καί ἐξηγείλε ἀφορισμό, γιά τό προσωπικό τῶν Γραφείων τῆς Ἱερᾶς Μητρόπολός του, καί, ἴσαμε τήν τελευταία του πνοή, δέ βρῆκε τήν τόλμη νά τόν ἀνακαλέσει.

Μεταφέρω μερικά, ἐνδεικτικά, ἀποσπάσματα:

«Διά πάντα ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κορίνθου, ἔξωθεν ἢ ἔσω ἐργαζόμενον ἢ συνημμένον ὑπηρεσιακῶς ἢ φιλικῶς πρὸς αὐτήν Κληρικόν ἢ Λαϊκόν, ἀλλά ἐπιβουλευ-

όμενον τό ἔργον καί τήν εἰρήνην αὐτῆς δι' ἔργων, λόγων, ἐνεργειῶν, ἀρχομανίας, συκοφαντικῶν, διαστροφικῶν, κακεντρεχῶν, σατανικῶν πληροφορησεων, τῇδε κακεῖσε, διατηροῦντα παρὰ νόμους ἔγγραφα καί ἀντίγραφα δι' ἑαυτόν καί δι' ἐκβιαστικούς καί ἰδίους ἀνομολόγητους σκοπούς, μετερχόμενον ἀνεντίμους καί ἀπαράδέκτους καί κατακριτέους τρόπους, καί ἀμέσους ἢ ἐμμέσους ἀπειλάς, ἢ διαδίδοντα καί δεχόμενον ἀνώνυμα λιβελλογραφήματα καθ' οἷον οἰουδήποτε, καθώς καί συμπεριφερόμενον ὑποκριτικῶς, παραπλανητικῶς, ὑπούλως, ἐκβιαστικῶς, ἢ κατασκοπεύοντα τά πάντα, τῆς κατασκοπείας αὐτοῦ ἐκτεινομένης μέχρι καί τῶν ἐφημερίων καί τῶν οἰκῶν αὐτῶν, κατὰ τάς ὑποδείξεις τοῦ πατρός αὐτοῦ καί διδασκάλου ἀρχηγοῦ τοῦ ψεύδους Σατανά, Διαβόλου, Βεελζεβούλ καί Ἑωσφόρου, καί τοῦ διαβολικοῦ πνεύματος τῆς νοσηρᾶς περιεργείας καί διὰ παντός ἔξωθεν καί ἔσω ἀντιστρατευόμενον τήν Ἐκκλησίαν καί τόν ἐπίσκοπον αὐτῆς

ΑΠΟΛΥΟΜΕΝ

τόν παρόντα Φρικτόν Ἀρχιερατικόν Ἀφορισμόν, ἄλλοις λόγοις Ἀνάθεμα, δι' αὐτῶν τούτων τῶν Ἀρχιερατικῶν χειλέων ἡμῶν ἐκφωνούμενον, σαφῆ καί ἐνεργόν διὰ πάντα ἔνοχον τῶν ἀνωτέρω... ὥστε Οὗτος ἢ Οὗτοι νά ὦσιν ΑΦΟΡΙΣΜΕΝΟΙ καί ΑΝΑΘΕΜΑΤΙΣΜΕΝΟΙ παρὰ τῆς Ἀγίας καί Ὁμοουσίου καί Ἀδιαιρέτου Τριάδος τοῦ ἐνός Θεοῦ ἡμῶν καί καθηραμένοι καί ἀσυγχώρητοι καί μετὰ θάνατον Ἄλυωτοι καί ἐν τῷ νῦν Αἰῶνι καί ἐν τῷ Μέλλοντι καί τυμπανιαῖοι καί Ἀφοριστικῶς καί Ἀναθεματικῶς ὑπόδικοι καί ἡ μερίς αὐτῶν μετὰ τοῦ Προδότου Ἰού-

δα τοῦ Ἰσκαριώτου καί τῶν σταυρωσάντων τόν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν...

+Ο Κορίνθου Παντελεήμων»

4. Πλέον ὄλων τούτων, ὁ Κορίνθου Παντελεήμων ἄφησε παραγγελία νά μή κηδευτεῖ στήν Κόρινθο, νά μήν ἐνταφιαστεῖ ἡ σορός του σέ ὅποιοδήποτε σημεῖο τῆς περιοχῆς, πού γιά σαραντάένα χρόνια ἐποίμανε καί νά μή μεταφερθοῦν, μετὰ τήν παρέλευση τριετίας, τά ὅστα του στόν τόπο τῆς ποιμαντορίας του. Καί ὄχι μόνο αὐτό. Ἀπαγόρευσε νά παρευρεθοῦν στήν ἐξόδιο Ἀκολουθία του οἱ ἱερεῖς τῆς Μητροπόλης του, οἱ μοναχοί καί οἱ μοναχές, καθώς καί ὅποιοσδήποτε λαϊκός, πού θά ἐξεδήλωνε τήν ἐπιθυμία νά παραστεῖ κατὰ τήν κηδεῖα του. Περισσότερο ἀπό τέσσερις δεκαετίες ἔφερε τόν τίτλο τοῦ Μητροπολίτη Κορίνθου. Καί, μέ τούς ἀφορισμούς του καί τίς ἀπαγορεύσεις του, κατέστησε σαφές καί τό ἐπισημοποίησε ὡς ἱστορικό κατάλοιπο, ὅτι δέν τόν συνέδεσε τίποτε μέ τό λαό τῆς ἐπαρχίας καί ὅτι προτιμáει νά πεθάνει καί νά κηδευτεῖ σέ ἄλλο τόπο, ὡς αὐτοεξόριστος καί ὡς ἄγνωστος.

Καί ἔτσι ἔγινε. Ἡ τελευταία του θέληση ἔγινε σεβαστή. Καί κηδεύτηκε στή Μυτιλήνη, χωρίς τήν παρουσία καί τῆς παραμικρῆς ἀντιπροσωπείας τοῦ λαοῦ τῆς Κορίνθου.

Σέ διαμετρικά ἀντίθετο κλίμα καί μέ διαφορετικά συνοδευτικά αἰσθήματα πραγματοποιήθηκε ἡ Ἑξώδια Ἀκολουθία τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτη Θεσσαλιώτιδος Κωνσταντίνου. Ἦταν μιὰ λιτανεία ἀγάπης, βαθύτατου σεβασμοῦ, ἀναγνώρισης τοῦ προσώπου

του και τοῦ πολὺπλευρου ἔργου του, κατάθεσης εὐγνωμοσύνης καὶ τιμῆς, ὁλόψυχης ἰκεσίας νά τόν ἀναπαύσει ὁ Κύριος ἀπό τούς πολλούς καὶ σκληρούς πόνους του καὶ νά τόν ἐντάξει στή χορεία τῶν ἁγίων ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἡ μετοχή τοῦ πλήθους, αὐθόρμητη καὶ ὁλόκαρδη, ξεπερνοῦσε κάθε προσδοκία. Πιστοί, ἀπό ὅλα τὰ μέρη τῆς πατρίδας μας, ἀποδέκτες τῶν μηνυμάτων του καὶ τῶν εὐεργεσιῶν του ἀπό ὅλες τίς ἡπείρους, ἔσπευσαν νά πάρουν τὴν εὐχή του καὶ νά λιτανεύσουν τό ἱερό λείψανό του μέ δακρυσμένη ἰκεσία.

Τίποτα τό πλαστό, τίποτα τό συμβατικό ἢ ὑποκριτικό, δέ βρῆκε θέση σ' αὐτὴ τὴ νεκρώσιμη λιτανεία. Τὰ πάντα μιλοῦσαν καὶ μαρτυροῦσαν, ὅτι ὁ Μητροπολίτης Κωνσταντίνος, ὁ διωγμένος καὶ περιφρονημένος ἀπὸ τούς νοσφιστές τῆς ἐπισκοπικῆς σφραγίδας καὶ τῶν ἐπισκοπικῶν προνομίων, ἀξιώθηκε νά τιμηθεῖ μέ τὴν ὁλόκαρδη ἀναγνώριση ὁλόκληρου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος καὶ νά παραδοθεῖ, πανηγυρικά, στίς ἐπόμενες γενιές, μέ

τὴν ἀλάθητη πιστοποίηση τῆς γνησιότητας καὶ τῆς ἁγιότητος.

Μέ τὴν πράξη αὐτὴ εἴχαμε μιά σύγχρονη ἐπιβεβαίωση, ὅτι ὁ λαός, τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ὁ τελικός καὶ αὐθεντικός κριτὴς τῆς ἱστορίας. Ὅτι αὐτός παραμερίζει τούς ἀνάξιους στό περιθώριο τῆς λήθης καὶ ἐνθρονίζει τούς ἄξιους καὶ τούς ἁγίους στή δική του καρδιά καὶ στό βάθρο τῆς καθολικῆς ἀναγνώρισης.

Δυὸ μόνο λέξεις, ὡς ἐπίμετρο. Στὴν κηδεία τοῦ Κορίνθου Παντελεήμονα, παρὰ τὴν ἀπαγόρευσίν του, προσῆλθε καὶ ἔλαβε μέρος ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος.

Στὴν κηδεία τοῦ μακαριστοῦ Θεσσαλιώτιδος Κωνσταντίνου δέν προσῆλθε ὁ Χριστόδουλος. Καὶ ὄχι μόνο αὐτό. Ἀλλὰ καὶ ἐνοχλήθηκε καὶ ἐξοργίστηκε, ὅταν πληροφορήθηκε τὴν πάνδημη συμμετοχή.

Οἱ κρίσεις δικές σας.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Παπα-Γιάννη

Μέ ἔχουν τρελάνει τὰ δημοσιογραφικά σχόλια γιὰ τὰ μυστικά ταξίδια τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστόδουλου στό ἐξωτερικό. Κάποιοι δημοσιογράφοι σχολιάζουν τίς παρέες του. Καὶ κάποιοι ἄλλοι ψάχνουν τόν παγκόσμιο χάρτη, γιὰ νά ἀνακαλύψουν, ποῦ κρύβεται, μέ τὴ συντροφιά του, ὁ κ. Χριστόδουλος.

Σκοτάδι, χάος καὶ τρέλλα.

Φιλικά

Παπα-Γιώργης

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΙΕΡΑΡΧΩΝ «ΝΕΟΤΕΡΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ»

Τὸ θέμα τῶν «προσωπικῶν δεδομένων τῶν Ἱεραρχῶν» ἤλθε καὶ πάλι στὴν ἐπικαιρότητα. Ἀφορμὴ γιὰ τὴν πρόσφατη αὐτὴ ἐπαναφορὰ ἔδωσε μία ἐγγραφή σοβαρὴ καταγγελία ἐννέα συνοδικῶν Μητροπολιτῶν ἀπὸ τὰ δεκατρία μέλη, ποὺ συγκροτοῦσαν τὴ Διαρκὴ Ἱερὰ Σύνοδο τῆς κρίσιμης περιόδου 2004-2005. Μὲ τὴ διαμαρτυρία αὐτὴ τῆς μείζονος πλειοψηφίας τῶν παραπάνω συνοδικῶν Ἱεραρχῶν προβάλλουν στὸν ἐκκλησιαστικὸ ὀρίζοντα νέα παράδοξα φαινόμενα, τὰ ὁποῖα ἔχουν καὶ τὶς ἐκκλησιαστικὲς καὶ τὶς νομικὲς τους διαστάσεις.

Μία σύντομη, ἐντελῶς ἐπιγραμματική, ἀναδρομὴ στὴν ἐξέλιξη τοῦ σοβαροῦ αὐτοῦ θέματος καθίσταται καὶ ἀναγκαία καὶ ἐπιβεβλημένη. Στις 12.4.2005 ἀπὸ τὴ συνταγματικῶς κατοχυρωμένη Ἀρχὴ Προστασίας Δεδομένων Προσωπικοῦ Χαρακτήρα (Α.Π. Δ.Π.Χ.) ἐκδόθηκε ἡ 25/2005 βαρυσήμαντη ἀπόφαση (συνεδρίαση 10.3.2005). Μὲ τὸ πολὺ ἐμπεριστατωμένο σκεπτικὸ τῆς ἀπόφασης αὐτῆς ἀντιμετωπίζεται, μεταξὺ ἄλλων, καὶ τὸ ζήτημα, ἂν ὀρισμένες προσωπικὲς συμπεριφορὲς καὶ ἐκδηλώσεις Ἱεραρχῶν ὑπάγονται στὰ ἀπαραβίαστα τῆς προ-

σωπικῆς τους ζωῆς καὶ περαιτέρω ἂν αὐτοῦ τοῦ εἴδους οἱ συμπεριφορὲς τους συνιστοῦν τμῆμα τοῦ ἐλεγχόμενου ἀπὸ τὰ μέσα ἐνημέρωσης δημοσίου βίου.

Ἀναφερόμενα στὸν πολὺ εὐαίσθητο χῶρο τῆς Ἐκκλησίας τὰ μέλη τῆς Ἀνεξάρτητης αὐτῆς Ἀρχῆς στάθηκαν στὸ ὕψος τῶν περιστάσεων καί, μὲ βαθὺ αἶσθημα εὐθύνης καὶ σοβαρότητας δέχθηκαν ὅτι «Τὸ δικαιολογημένο ἐνδιαφέρον καλύπτει καὶ ἐκδηλώσεις δημοσίων προσώπων...». Εἰδικότερα, γιὰ τὶς ιδιόρρυθμες συμπεριφορὲς Ἱεραρχῶν ἢ παραπάνω Ἀρχῆ, χρησιμοποιοῦντας αὐστηρότερο σκεπτικὸ, δέχεται ὅτι: «Ἡ ἐννοια τοῦ προσωπικοῦ βίου τῶν Ἱεραρχῶν ἔχει συρρικνωθεῖ ἐξαιρετικὰ ἀπὸ τὸν συνδυασμὸ τῆς ἐφαρμογῆς σ' αὐτοὺς τῶν Ἱερῶν Κανόνων, ὡς εἰδικῆς αὐτόνομης νομοθέτησης... Μὲ ἄλλες λέξεις οἱ προπαρατεθεῖσες ἐκδηλώσεις Ἱεραρχῶν δὲν ὑπάγονται στὴν προσωπικὴ τους ζωὴ, ἀλλὰ συνιστοῦν τμῆμα τοῦ ἐλεγχόμενου ἀπὸ τὸν τύπο δημοσίου βίου τους...». Καὶ καταλήγει τὸ κείμενο: «Εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖο καὶ δικαιολογημένη ἡ αὐτούσια προβολὴ τῶν ἐπίμαχων ἡχητικῶν στοι-

χείων, πού καλύπτουν πράξεις και έκδηλώσεις Μητροπολίτη, οί όποιες δέν καλύπτονται από την ιδιαίτερη προστασία της προσωπικής ζωής».

Την απόφαση αυτή της υπεύθυνης συνταγματικής Αρχής έπρεπε ή διοικουσα Έκκλησία και ή ήγεσία Της νά τή δεχθεί μέ ίκανοποίηση, γιατί έπεφτε έπιτέλους τò μέγα έμπόδιο, πού μέχρι τώρα επικαλείτο, και της δίδονταν έτσι, πέραν του ήθικου έρείσματος, και ή νομική δυνατότητα νά προχωρήσει σέ βάθος και μέ ταχείς ρυθμούς στην «αυτεπαγγελλείσα» κάθαρση από έπίορκους κληρικούς παντός βαθμού, τούς «φιλήδονους» και τούς «φιλοχρήματους» κατά τις ρητές αρχιεπισκοπικές διαπιστώσεις. Τουτό όμως υπό την άπαραίτητη προϋπόθεση ότι ή διοικουσα Έκκλησία και τò ήθελε και τò έπεδίωκε, πράγμα τò όποιο διακαώς τò άνέμενε και ό πιστός λαός μας. Τά γεγονότα όμως πού άκολουθήσαν διαψεύδουν πανηγυρικά αυτές τις διαθέσεις και τις προσδοκίες.

Και ποιά ήταν ή έπίσημη αντίδραση της Έκκλησίας σ' αυτή την τόσο ένδιαφέρουσα απόφαση; Έδω θα βρεθούμε μπροστά σέ μία τραγική και θλιβερή πραγματικότητα. Η Έκκλησία της Ελλάδος υπό την έπίσημη ιδιότητά Της υπέβαλε ή ίδια και όχι μεμονωμένα πρόσωπα, στις 2.6.2005, «ΑΙΤΗΣΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ» στην ίδια Αρχή ζητώντας την ανάκληση της παραπάνω 25/12.4.2005 απόφασης και την επανεξέταση της υπόθεσης. Τò κείμενο, έπεξεργασμένο από τò νομικό έπιτελείο της Έκκλησίας και υπο-

γραφόμενο από τόν «πληρεξούσιο δικηγόρο» (δέν άναγράφεται τò όνομά του) δημοσιεύεται στο περιοδικό «Έκκλησία» του μηνός Ιουλίου 2005, σελ. 560. Και τò περιοδικό αυτό άποτελεί, όπως άλλωστε είναι γνωστό στους πάντες, την πλέον έπίσημη έκδοση της Έλλαδικής Έκκλησίας και εκφράζει άπολύτως τις άπόψεις και τις αποφάσεις Της. Άποτελεί, θα έλεγε κανείς, τò άντίστοιχο της «ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ» της κρατικής έξουσίας.

Τò θλιβερò αυτό κείμενο έπιγράφεται χαρακτηριστικά «ΑΙΤΗΣΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ του Ν.Π.Δ.Δ.(!!!) της Έκκλησίας της Ελλάδος, νομίμως εκπροσωπούμενου». Στο παραπάνω περιοδικό «Έκκλησία» και στην άριστερή πλευρά του κειμένου άναγράφεται «εύκλεως και ένδόξως» μέ έντονα στοιχεία: «ΑΙΤΗΣΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ».

Δέν θα άναφερθούμε σέ όλο τò κείμενο. Θα σταθούμε όμως χαρακτηριστικά σέ όρισμένες σκέψεις, πού άναπτύσσονται στην περίφημη αυτή άνακλητική αίτηση και θα τις παραθέσουμε αυτούσιες:

«Συμπέρασμα 1ο: “Ο Μητροπολίτης δέν είναι... δημόσιο πρόσωπο”. Συμπέρασμα 2ο: “Εφόσον ό Μητροπολίτης δέν είναι δημόσιο πρόσωπο, δέν άσκει δημόσιο λειτουργήμα...” 2. “Ειδικώς ως πρòς τά προσωπικά δεδομένα του Μητροπολίτου... έν ουδεμιᾶ περιπτώσει δύνανται νά θεωρηθούν ότι συνδέονται μέ την άσκηση δημόσιου λει-

τουργήματος, διότι πρόκειται περί δεδομένων αναφερομένων εις αύστη-
ρως προσωπικήν (όμοφυλοφιλικήν) (!) συμπεριφοράν παντελώς (!) άσχετον
πρός την άσκηση δημοσίου λειτουρ-
γήματος...».

Αυτά υποστηρίζονται, χωρίς κανέ-
να νομικό, κανονικό και ήθικό έρει-
σμα, από την Έλλαδική Έκκλησία.
Προβάλλεται δηλαδή, με άλλα λόγια,
από την επίσημη Έκκλησία ότι οι
Μητροπολίτες δεν είναι δημόσια
πρόσωπα («Συμπέρασμα 1ο») και
κατά συνέπεια δεν άσκούν (καί) δη-
μόσιο λειτούργημα («Συμπέρασμα
2ο»).

Με σχόλια, σέ προηγούμενες εκδό-
σεις του περιοδικού μας, είχαμε κα-
λόπιστα έντοπίσει τὰ τραγικά σφάλ-
ματα του κειμένου της ανακλητικής
αίτησης θεραπείας του «ΝΠΔΔ!» της
Έκκλησίας. Είχαμε τότε επισημάνει,
και τὰ επαναφέρουμε επιγραμματικά,
τὰ εξής: α) ότι και μόνη ή επικεφαλίδα
που τίθεται στην αρχή του κειμένου
και με την οποία ή Έλλαδική Έκ-
κλησία χαρακτηρίζεται ως Νομικό
πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ),
καθιστά αυτόματως άβάσιμες όλες
τις παρατιθέμενες στη συνέχεια σκέ-
ψεις του κειμένου, β) ότι ή Έκκλησία
της Έλλάδος, κατά τον Καταστατι-
κό Της Χάρτη (άρθ. 1 παρ. 4 Ν. 590/
1977) ρητώς χαρακτηρίζεται ως ΝΠΔΔ
και συνεπώς οι Μητροπολίτες άποτε-
λούν «όργανα διοικήσεως» (βλ. ΣτΕ,
όλομ. 1571/1985, Εισηγητής ό τότε
Σύμβουλος Άναστ. Μαρίνος), γ) ότι
οι Μητροπολίτες, τοποθετούνται και
καθίστανται στις Μητροπόλεις με
διοικητικές Πράξεις της Πολιτείας

(Προεδ. Δ/γμاتا) και ότι οι Μητρο-
πολίτες μισθοδοτούνται ως όργανα
της Πολιτείας από τὸ ίδιο τὸ Κράτος.

Με βάση λοιπόν τὰ αναντίρρητα
αυτά νομοθετικά και νομολογιακά
δεδομένα, ό κάθε Μητροπολίτης είναι
«καί» δημόσιο πρόσωπο και συνεπώς,
πέραν από τὰ τελετουργικά και ποι-
μαντικά του καθήκοντα, άσκει και
ιδιαιτερο «δημόσιο λειτούργημα», με
άποτέλεσμα οι ιδιόρρυθμες συμπε-
ριφορές των Ίεραρχων ως δημοσίων
προσώπων νά άποτελούν τμήμα του
έλεγχόμενου δημόσιου βίου.

Ή ίδια Άρχή (Α.Π.Δ.Π.Χ.) που συν-
εδρίασε στις 7.7.2005, με τη νεότερη
73/2005 άπόφασή της, άπέρριψε ως
άβάσιμα, όσα προβάλλονταν από την
Έκκλησία με την αίτηση θεραπείας,
και επιβεβαίωσε και πάλι με τὸ αυτό,
άν μη και αύστηρότερο σκεπτικό, ότι
οι Μητροπολίτες είναι (καί) δημόσια
πρόσωπα και συνεπώς οι ιδιωτικής
φύσεως συμπεριφορές τους (βλ. και
όμοφυλοφιλικές) δεν υπάγονται στην
προσωπική τους ζωή και ως εκ τού-
του άποτελούν και αυτές άντικείμενο
του δημοσιογραφικού ένδιαφέροντος.
Μετά και τὸ νέο αυτό κόλαφο ή Έλ-
λαδική Έκκλησία βρέθηκε σοβαρώς
έκτεθειμένη.

Έντύπωση όμως προκαλει και τὸ
γεγονός ότι την ίδια ήμερα, που συ-
ζητήθηκε ή αίτηση θεραπείας της Έκ-
κλησίας (7.7.2005) και με τὸν ίδιο
εισηγητή, φέρεται ότι συζητήθηκε και
ή προσωπική άπό 18.3.2005 χωριστή
αίτηση ένώπιον της αυτής Άρχης του
Μητροπολίτη (πρώην) Πειραιώς Καλ-
λινίκου, για τὸν όποιο εκδόθηκε όμοια
κατά τὸ νομικό σκεπτικό άπόφαση, ή

70/2005. Στο προοίμιο της τελευταίας αυτής απόφασης καταγράφεται ότι: «*Ἡ Ἀρχὴ ἔλαβε ὑπόψη τὰ παρακάτω:* 1) *Τὸ ἀπὸ 18.3.2005 ἔγγραφο τοῦ Μητροπολίτου Πειραιῶς Καλλινίκου πρὸς τὴν Ἀρχή, μὲ τὸ ὁποῖο ζητεῖ τὴν ἄμεση παρέμβασή της γιὰ τὴν τήρηση τῆς δημοσιογραφικῆς δεοντολογίας ἐκ μέρους τοῦ τηλεοπτικοῦ σταθμοῦ EXTRA 3 καὶ τοῦ δημοσιογράφου Σ. Καρατζαφέρη, καθὼς κατὰ τὶς ἐκπομπές τοῦ τελευταίου χρησιμοποιοῦνται κασέτες ποὺ ἀποτελοῦν, ὅπως ἰσχυρίζεται, προϊόντα ὑποκλοπῆς καὶ ἐνδεχομένως καὶ νοθεύσεως...*» (βλ. σελ. 2). Στὸ σκεπτικὸ τῆς ἐκδοθείσης απόφασης τῆς Ἀρχῆς (70/2005) ἐπαναλαμβάνεται ἡ αὐτὴ νομικὴ ἑρμηνεία τῶν οἰκείων διατάξεων, ὅπως καὶ στὴν ταυτόχρονη 73/2005 ὁμοία απόφαση καὶ τονίζεται στὴ συνέχεια, μετὰξὺ ἄλλων, ὅτι «*Ἡ αὐτοῦσια προβολὴ στοιχείων (ἐγγράφων ἢ ἡχητικῶν) σχετικὰ μὲ τὸ ζήτημα πολεοδομικῶν παραβάσεων ἢ οἰκονομικῶν ἀτασθαλιῶν τῆς Διοίκησης τῆς Ἐκκλησίας ἀλλὰ καὶ σχετικὰ μὲ σκανδαλώδεις συμπεριφορὲς Ἱεραρχῶν... εἶναι ἀπολύτως δικαιολογημένη (ὅπως ἐκρίνε ἡ Ἀρχὴ καὶ μὲ τὴν ὑπ' ἀριθ. 25/2005 ἀπόφασή της) λόγω τοῦ ἔντονου δημοσίου ἐνδιαφέροντος γιὰ τὰ ζητήματα ποὺ ἄπτονται προεχόντως τῆς λειτουργίας τοῦ θεσμοῦ...*» (βλ. σελ. 14-15). Εὐλόγα ἐδῶ γεννᾶται ἡ ἀπορία γιὰ τὸ «συμπτωματικὸ» γεγονός τῆς κατάθεσης τῶν δυὸ παραπάνω αἰτήσεων καὶ τῆς ταυτόχρονης συζήτησής τους ἀπὸ τὴν Ἀρχή.

Καὶ μὲ ὅσα παραπάνω παρατέθη-

καν, κλείνει ὁ κύκλος ἀπὸ τὴν ἀναγκαία καὶ ἐπιβαλλόμενη, γιὰ τὴν κατανόηση τῶν ἐπομένων, ἀναδρομικὴ ἐξιστόρηση ὅσων ἐκτυλίχθηκαν γύρω ἀπὸ τὸ θέμα τῶν «*προσωπικῶν δεδομένων τῶν Ἱεραρχῶν*» καὶ τῶν ἀστοχῶν χειρισμῶν τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοίκησης.

Καὶ ὥς ἔλθουμε τώρα στὶς πρόσφατες ἐξελίξεις ποὺ ἔφεραν καὶ πάλι τὸ θέμα αὐτὸ στὸ προσκήνιο τῆς ἐπικαιρότητας. Ἐννέα ἀπὸ τὰ τακτικὰ μέλη τῆς Συνόδου (ΔΙΣ) τῆς κρίσιμης περιόδου 2004-2005 μὲ σοβαρότατη καταγγελία-διαμαρτυρία, ποὺ διοχετεύθηκε καὶ σὲ ὅλα τὰ Μ.Μ.Ε., ἐντυπα καὶ ἠλεκτρονικά, διατυπώνουν ἔντονα παράπονα γιὰ τὴν ἐνέργεια τῆς Ἐκκλησίας σχετικὰ μὲ τὸ περιεχόμενο «*τὶς ἐκφράσεις καὶ τὰ ἐπιχειρήματα*» τῆς περιβόητης «*Αἵτησης Θεραπείας*» ἐνώπιον τῆς Ἀρχῆς Π.Δ. Π.Χ. Τὰ συνοδικὰ αὐτὰ μέλη καταγγέλλουν ὅτι τὸ ἔγγραφο αὐτὸ δὲν προέρχεται ἀπὸ τὴ Σύνοδο, ὅπως καταγράφεται στὸ Περιοδικὸ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὅτι τὸ συγκεκριμένο περιεχόμενό του οὔτε ἀναγνώσθηκε οὔτε ἐγκρίθηκε οὔτε ὑπογράφηκε «*ἀπὸ ἐμᾶς συνοδικὰ μέλη τῆς περιόδου 2004-2005*» καὶ ὅτι ὄχι μόνο δὲν τὸ ἐγκρίνουν, ἀλλὰ τὸ καταδικάζουν καὶ τὸ ἀπορρίπτουν ἀπερίφραστα. Καὶ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ ἔχει ἀντίρρηση ὅτι ἡ ἔντονη αὐτὴ διαμαρτυρία ἀποτελεῖ καὶ νέο βαρύτερο κόλαφο, «ἐκ τῶν ἔνδον» τώρα κατὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡγεσίας μετὰ τὶς παραπάνω τρεῖς ἀπορριπτικὲς ἀποφάσεις τῆς Ἀρχῆς Π.Δ.Π.Χ.

Τὸ θέμα εἶναι ἰδιαίτερος κρίσιμο

καὶ πρέπει ἀπὸ τὰ συλλογικὰ διοικητικὰ ὄργανα τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἀντιμετωπισθεῖ μὲ τὴν ἐπιβαλλόμενη σοβαρότητα καὶ ὑπευθυνότητα. Γιατί ἐδῶ δυὸ τινὰ μποροῦν νὰ συμβαίνουν. Ἡ πρώτη ἐκδοχὴ εἶναι, ἡ πρωτοβουλία αὐτὴ γιὰ τὴ σύνταξη τοῦ κειμένου τῆς «αἵτησης θεραπείας» νὰ φέρεται ὡς ἐπίσημη ἐνέργεια τῆς Συνόδου, ὅπως προβάλλεται ἀπὸ τὸ ἐπίσημο Περιοδικὸ «Ἐκκλησία», τὸ ὁποῖο ἐκφράζει τὶς ἐπίσημες θέσεις καὶ ἀποφάσεις τῆς Συνόδου καὶ τοῦ Προέδρου τῆς (Ἰούλιος 2005, σελ. 560-561). Στὴν περίπτωση ὅμως αὐτῇ, μετὰ τὴν προαναφερθεῖσα καταγγελία-διαμαρτυρία τῆς μείζονος πλειοψηφίας τῆς τότε Συνόδου, σοβαρότατες ἀνακύπτουν εὐθύνες γιὰ τὸν ἔχοντα τὴν πρωτοβουλία τῆς συντάξεως καθὼς καὶ γιὰ τοὺς συντάκτες αὐτοῦ τοῦ ἐγγράφου μὲ τὸν χαρακτηριστικὸ ἐπίσημο τίτλο, οἱ ὁποῖες ἐνδεχομένως ἄπτονται καὶ ποινικῶν παραβάσεων. Ἡ δευτέρη ἐκδοχὴ εἶναι, ἡ ἐπίμαχη αἵτηση θεραπείας μὲ τὸ παραπάνω περιεχόμενο νὰ ἀποτελεῖ ἀποκλειστικὴ πρωτοβουλία τοῦ Προέδρου τῆς Συνόδου, μὲ ἐντολὴ τοῦ ὁποίου νὰ τὴ συνέταξαν καὶ νὰ τὴν ὑπέγραψαν οἱ νομικοὶ συνεργάτες. Στὴν περίπτωση αὐτὴ τὰ πράγματα δυσκολεύουν περισσότερο. Γιατί φέρεται ἔτσι ὁ Πρόεδρος τῆς Συνόδου, ὅτι δὲν τήρησε τὴν ἀρχὴ τῆς συνοδικότητος, ἐνεργώντας γιὰ θέματα μείζονος σπουδαιότητος (ὡς τὸ προκείμενο) χωρὶς τὴ συγκατάθεση ἢ τὴν εἰδικὴ ἐξουσιοδότηση τοῦ ἔχοντος τὴν ἀποκλειστικὴ ἀποφασιστικὴ ἀρμοδιότητα συλλογικοῦ ὀργάνου τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως

ἀναντίρρητα καταδεικνύεται τοῦτο ἀπὸ τὶς ἴδιες τὶς κατηγορηματικὲς διαπιστώσεις ποὺ περιέχονται στὴν διαμαρτυρία τῆς μείζονος πλειοψηφίας τῆς ΔΙΣ ἐκείνης τῆς περιόδου.

ΕΠΙΜΕΤΡΟ: Οἱ προεκτάσεις τοῦ προβλήματος, μετὰ τὰ ὅσα παραπάνω ἐκτέθηκαν καὶ ἰδιαίτερα μετὰ τὴ σοβαρὴ ἔγγραφη καταγγελία τῆς μείζονος πλειοψηφίας τῆς ΔΙΣ, εἶναι ἄκρως ἀνησυχητικὲς. Καθένας ἀπὸ τὰ μέλη τῆς Ἱεραρχίας «μετὰ καθαροῦ συνειδότος» ἅς ἀναλογισθεῖ τὴν ἀρχιερατικὴ του ἀποστολὴ καὶ ἅς ἀναλάβει τὶς εὐθύνες του. Ὁ πιστὸς λαὸς μὲ θλίψη καὶ ἀγωνία πολλὴ παρακολουθεῖ τὶς ἐξελίξεις καὶ ἀναμένει τὴν κατάληξη.

ὁ Σχολιαστής

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἰδιοκτῆτης - Ἐκδότης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X